

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Chicago, Ill., četrtek, 29th aprila (April 29th) 1920.

Subscription \$4.00
Yearly.

STEV.—NUMBER 101.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

MEHIŠKA REVOLTA JE DELO AMERIŠKIH INTERVENČNIKOV.

Nekaj evidence pokazuje, da ta-
kozvan "sonorsko revoluci-
jo" financirajo ameriški
interesi.

INTERVENCIJA IN ANEKSI- JA MEHIKE JE CILJ.

Washington, D. C. — Državni
department niti mehiško poslan-
stvo ne moreta dati zanesljivih
informacij, kaj se pravzaprav go-
di v Mehiki te dni. Vesti o "veli-
kih zmagačih" sonorskih vstavcev
in "splapljeni nezadovoljnosti" pro-
ti Carranzovi vladi niso nikjer ofi-
cijelno potrjene in vsled tega je
državni department prisiljen u-
poštevati izjave mehiškega posla-
nika, da so te vesti prefirane in da
se razširjajo v Združenih državah
z gotovim in dobro preračunanim
namenom.

V dobro informiranih krogih prevladuje mnenje, da se je re-
volta proti Carranzu izlegla v Združenih državah, ko je bilo v So-
nori že pripravljeno nekoliko ne-
zadovoljnosti med elementi, ki
niso že zadnjih sedem let zado-
voljni z vlado v Mehiki. Revolu-
cija ima namen pripraviti tla za
intervencijo po ameriški armadi
pod pretvezo, da je "treba zaščiti
življenja in lastino Američanov"
v Mehiki, in ko je enkrat
armada na mehiških tleh, upajo
pričuditi privatni interesi, da je
potem samo še en korak do oku-
pacije in aneksije.

Preje je omenjeni element sku-
šal zapleti Združene države v
vojno v Mehiki z direktnimi ape-
li na državni department. Ko so
pa bili apeli zastavljeni od kar je
Wilson predsednik, so intervenc-
ni pričeliigrati drugo igro, za-
čeli se izrabljati razine nezad-
ovljive voditelje nezadovoljnih
protivnih stranic v Mehiki. Vodi-
teji so dobili dejansko podporo in
obljubile, da bodo bogato napisati,
kadar uspešna revolucija stra-
mogliva sedanjo vlado v Mehiki.
V svrhu, da se izigra javno mne-
nje v Združenih državah v prilog
intervencije, je seveda potrebno,
da časopisi dnevno primašajo kri-
čeče vesti o "strašnih zločinih in
masakrib, o smrtni nevarnosti Ameri-
čanov in nezmožnosti Car-
ranzove vlade."

V Washington je dospel še
pred revolto v Sonori gene-
ral Alvarado, bivši governor
mehiške države Yukatan, ki pravi,da je socialist. On zastope rebele in dela propagando v uradnih krogih za priznanje vstavke sonorske vlade. Ameriška vrlina ga je do zdaj prezira. Zadnje dni se pa pokazalo, da je bil Alvarado povabilen v Washington od gotovih oseb v Ameriki in da ima za seboj mogočne finančne interese, ki skrbe, da ameriško časopisje zopet pogreva stare laži o Carranzu in vzgaja simpatije do revolucionarjev. Ti interesi so v New Yorku. Alvarado je že večkrat namignil, da "mir in prava greha v Mehiki ne bo prej, dokler Združene države ne inter-

venirajo."

Ko je prišla vest, da se je tudi Villa pridružil revolto proti Carranzu in da so glavarji jakviških Indijancev obljubili pomoč, je postala stvar zelo sumljiva. Znano je, da je Villa navadno bandit, katemu je osebna korist vse, in Indijane tudi ne dado niti osmomejne dlake za patriotizem. Torej so se "pridružili" za dobro plavo. Kdo jih je najel? Zopet je treba iskati podzemsko živo, ki drži v New York.

Nekaj členov, ki vežejo ome-
neno "lepo kompanijo," seveda
se manjka. Treba je le čakati še
par dni, da sonorski "revolue-
narji" objavijo svoj program. Tukaj se že govori, da bodo vsta-
vi razglasili, da odpravijo zem-
ljško reformo kakor hitro pada-
Carranza. Ta reforma je namreč
pravila v konflikt ameriške kapitaliste s Carranzovo vlado. Ako
pridejo s tem na dan, tedaj bo
jasno, kdo je izrazil revolucijo v
Mehiki.

RUSI ZDROBILI CELO JAPON- SKO DIVIZIJO V VZHODNI SIBIRIJI.

London, 28. apr. — Iz Tientsina na Kitajskem je prišlo včeraj poročilo, da so ruske revolucionarne čete uničile celo divizijo Japoneev v okolici Kabarovska v Sibiriji. Nikolsk je tudi v rokah Rusov, ki so tam ujeli sto Japoneev. Japonska je poslala sveže čete v Sibirijo, ko je uvidela, da ima premalo vojašstva za užaganje hrabre ruske armade.

SEDAJ SE BO ŠE CELO KRUH PODRAZIL.

POGOĐBA S PEKOVSKIMI PO- MOĆNIKI JE PODPISANA.

Obenem se je podražil tudi sod
moke za petdeset centov.

Chicago, Ill. — Zopet bodo pe-
kovski pomočniki naslikani kot
grešni kozel, kadar bo velebizni-
ško časopisje pisalo o podražitvi
kruhi.

Pogodba med pekovskimi mo-
jstri, ki so pravzaprav tovarnarji, in
pekovskimi delavci poteka koncem
tega meseca. Skleniti je bilo
treba novo pogodbo, kajti že po-
godba ni sklenjena do 1. maja, te-
daj prenehajo pekovski pomočniki
z delom. Odkar je bila sklenjena
zadnja pogodba med pekovskimi
mojstri in delavci, so še cene živ-
ljenskim potrebščinam navzgor in
na podlagi tega dejstva so pekov-
ski pomočniki zahtevali povisanje
mezde. Zahtevali so za delavce
prve vrste petdeset dolarjev na
dan, za delavce druge vrste pa
osem in štirideset dolarjev. Komu-
so pekovski pomočniki predložili
svoje zahteve, so že pekovski
mojstri podali izjavo, da se kruh
podraži na osemnajst centov, če
priznajo zahtevje pekovskih po-
močnikov in ponudili so komu-
maksimalno tedensko mezdjo štiri
v enem samem letu pet sto milijonov
dolarjev.

Du je dokazal, kako je ljudstvo
trpeljalo zaradi vojne, je senator
Capper navedel statistične dokaze
za 79,642 korporacij, od katerih
se marsikater delničar skupaj od-
tegnuli plačevanje dohodninskega
davka, da je vsaka korporacija
napavila kosmatega dobička v
enem samem letu pet sto milijonov
dolarjev.

Povdralj je, da so bili farmar-
ji, ki pridelujejo bombaž, prisiljeni
ni popustiti od svojega dobička,

med tem ko so tekstilni tovarnarji
pomočnili svoj dobiček pri vsa-
kem dolarju od blaga, ki so ga
prodali, od 2½ centov na 15½
centov od leta 1917 do 1919. V
boljši dokaz je navedel tvrdki
Belton S. C., ki je proglašila 100-
odstotno dividendo, in Easiley
Cotton Mills v Easileyju, S. C., ki
je proglašila 300-odstotno dividendo.
Povdralj je, da je senatni od-
sek, ki je preiskaval vzroke dra-
ginje pronašel, da je razlika v ceni
med sirovim bombažem in dovrš-
nim produkтом za 1,800 odstotkov
in da so se tkanine iz bombaža ta-
ko podražile, da jih naveden člo-
vek skoraj ne more več kupiti.
Dejal je pa dobesedno: "To je
veletativna pri belem dnevnem, ne
vremenu, kako kaj naj to stvar druga-
če imenujem."

Nadaljeval je, da je neki new-
yorški list pričel profilite velikih
korporacij in trustov in da njih
so napravile nad tisoč odstotkov
dobička. Po tem naštevanju je pa
rekel: "Če uradniki za izvajanje
postav, ne morejo izvesti postav,
tedaj naj resignirajo."

Kaj je prišlo v javnost vest,
da so pekovski mojstri podpisali
pogodbo z delavci, je došla iz
Minneapolis vest, da se je sod
moke podražil za petdeset centov.

Kdor ni zlep, lahko vidi, kako
složni so pekovski tovarnarji in
milinski interesi. Če so podraži
kruh, bo marsikater gospodinja
pričela peči kruh doma. Da tako
gospodinja ne uide iz profitarskih
krempljev, je treba podražiti mo-
oko. Mlinarskim delavcem niso po-
višali mezd, tudi farmarjem niso
plačali po takso visoki ceni pšenice,
da opravičuje podražitev meze. In
kaj klub temu so navili zopet ceno
moki. Gospodje bodo seveda rekli,
da primanjkuje moko na trgu.
Pravzaprav! Še pred par mesec-
i je velebizniško časopisje, ki
zvrada krvivo za dragajo na "vi-
soke" meze, poroča, da je v
New Yorku na miljone sodov moki,
miete iz mehke pšenice, ki ža-
ka na prilik, da jo izvozijo v
Evropo, ker ameriško ljudstvo ne
marja za moko iz mehke pšenice.
Mehiki,

PROFITARSTVO NA KRITIČNEM RESETU PREV JAVNOSTJO.

KANSASKI SENATOR JE PREDLOŽIL DOKAZE O PROFITARSTVU.

Po izjavi senatorja je profitarstvo
nepokoj v industriji.

Washington, D. C. — Senator
A. Capper iz Kansasa je vprabil
priliku, ko je prišla pred senat
predloga za uravnavo rek in pri-
stanov, da je povedal odprt, kako
sodi o profitarstvu in nepokoju v
industriji. Povdralj je, da obrti in
trgovina pesata v Združenih državah,
med tem ko se širi bliznost o
prosperitetu. V teku svojega govorja
je ostro kritiziral profitarje in
imenoval tudi profitarske tvrdike.
Najprvo se je dotaknil aktivnosti
vlade s temi besedami:

"Med tem ko justični depart-
ment preganja profitarje brez pa-
lice in zakladniški departament na-
sičuje ljudstvo s pridigami o
varčnosti in ekonomiji, se je po-
javila nova enedemija stavk in
industrijskega nepokaja kot posledica
razsajajočega, dolgotrajnega in neomejenega profitarstva.
Nobena dežela ne more izvajati
svojih razmer, če cene trajno ple-
zajo navzgor; nobena dežela ne
more abrogateti izpodkopavanjem
samega sebe. Cene za ameriške
produkte so tako poskočile, da
padajo njih zahteva doma in v
tujezemstvu. Visoki profiti in vi-
šoki davki so hudo udarili ljud-
stvo."

Du je dokazal, kako je ljudstvo
trpeljalo vojne, je senator
Capper navedel statistične dokaze
za 79,642 korporacij, od katerih
se marsikater delničar skupaj od-
tegnuli plačevanje dohodninskega
davka, da je vsaka korporacija
napavila kosmatega dobička v
enem samem letu pet sto milijonov
dolarjev.

Povdralj je, da so bili farmar-
ji, ki pridelujejo bombaž, prisiljeni
ni popustiti od svojega dobička,

med tem ko so tekstilni tovarnarji
pomočnili svoj dobiček pri vsa-
kem dolarju od blaga, ki so ga
prodali, od 2½ centov na 15½
centov od leta 1917 do 1919. V
boljši dokaz je navedel tvrdki
Belton S. C., ki je proglašila 100-
odstotno dividendo, in Easiley
Cotton Mills v Easileyju, S. C., ki
je proglašila 300-odstotno dividendo.
Povdralj je, da je senatni od-
sek, ki je preiskaval vzroke dra-
ginje pronašel, da je razlika v ceni
med sirovim bombažem in dovrš-
nim produkтом za 1,800 odstotkov
in da so se tkanine iz bombaža ta-
ko podražile, da jih naveden člo-
vek skoraj ne more več kupiti.
Dejal je pa dobesedno: "To je
veletativna pri belem dnevnem, ne
vremenu, kako kaj naj to stvar druga-
če imenujem."

Nadaljeval je, da je neki new-
yorški list pričel profilite velikih
korporacij in trustov in da njih
so napravile nad tisoč odstotkov
dobička. Po tem naštevanju je pa
rekel: "Če uradniki za izvajanje
postav, ne morejo izvesti postav,
tedaj naj resignirajo."

V bojši dokaz o profitarstvu je
pa navedel še sledečo listo korpo-
racij, ki so proglašile dividende,
ki znaša od ene petne vloženega
kapitala do trikratne vsto vsega
vloženega kapitala:
(Dalje na drugi strani.)

Gospodje, ki so spravili tole vest v
javnost, so seveda pozabili, kaj je
moralo ameriško ljudstvo pred
premijerjem kupovati kot nadome-
stilo za moko. Od velebizniškega
časopisa se seveda ne more pri-
čakovati druga kot zagovor vle-
žbeniških interesov ali od ljudstva
je tudi pričakovati, da se spometu-
je in ne verjame v bajke, ki mu-
jih to časopisje natvezi kot zlato
resnico o vložkih draginjih.
(Dalje na 2. strani.)

REPUSCANJE JE ŠE PROSTOVOLJNO NAZAJ, DA UIDE DRAGINJI.

Joliet, Ill. — Robert Needham,
kaznovan zaradi tatvine, je bil 2.
aprila izpuščen iz tukajšnjih za-
porov. V torek ponodi je pa pris-
el nazaj — preplezel je visoki
zid in skrnil v jočo. Dejal je:
"Nemogoče je pošteno živeti zu-
njaj ječe v času take draginje."
Jecar pravi, da je to prvi slučaj,
ko je bivši jetnik preplezel zid
in se vrnil prostovoljno v zapor.

TUJEZEMCI ŽRTVE PROVOKATERJEV.

VRNDNIK KOMUNITIGEGA LISTA AGENT JUSTICIONEGA DEPARTMENTA.

Očitljivo zanikanje advokatovo
obtožbo.

Washington, D. C. — Swinburne
Hale, advokat za člane komuni-
stične delavske stranke, je pri za-
likanju pred delavskih tajnikom
William B. Wilsonom, ki se je po-
javila nova enedemija stavk in
industrijskega nepokaja kot posledica
razsajajočega, dolgotrajnega in neomejenega
profitarstva. Nobena dežela ne more izvajati
svojih razmer, če cene trajno ple-
zajo navzgor; nobena dežela ne
more abrogateti izpodkopavanjem
samega sebe. Cene za ameriške
produkte so tako poskočile, da
padajo njih zahteva doma in v
tujezemstvu. Visoki profiti in vi-
šoki davki so hudo udarili ljud-
stvo na vse strani.

Washington, D. C. — Swinburne Hale, advokat za člane komuni-
stične delavske stranke, je pri za-
likanju pred delavskih tajnikom
William B. Wilsonom, ki se je po-
javila nova enedemija stavk in
industrijskega nepokaja kot posledica
razsajajočega, dolgotrajnega in neomejenega
profitarstva. Nobena dežela ne more izvajati
svojih razmer, če cene trajno ple-
zajo navzgor; nobena dežela ne
more abrogateti izpodkopavanjem
samega sebe. Cene za ameriške
produkte so tako poskočile, da
padajo njih zahteva doma in v
tujezemstvu. Visoki profiti in vi-
šoki davki so hudo udarili ljud-
stvo na vse strani.

Washington, D. C. — Swinburne Hale, advokat za člane komuni-
stične delavske stranke, je pri za-
likanju pred delavskih tajnikom
William B. Wilsonom, ki se je po-
javila nova enedemija stavk in
industrijskega nepokaja kot posledica
razsajajočega, dolgotrajnega in neomejenega
profitarstva. Nobena dežela ne more izvajati
svojih razmer, če cene trajno ple-
zajo navzgor; nobena dežela ne
more abrogateti izpodkopavanjem
samega sebe. Cene za ameriške
produkte so tako poskočile, da
padajo njih zahteva doma in v
tujezemstvu. Visoki profiti in vi-
šoki davki so hudo udarili ljud-
st

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglašev po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Canada \$4.00 na leto, \$2.00 za pol leta in \$1.00 za tri meseca; Chicago \$5.50 na leto, \$2.75 za pol leta, \$1.40 za tri meseca, in za inozemstvo \$7.00.

Naslov za vse, kar ima stik z listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Owned by the Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$4 per year; Chicago \$5.50, and foreign countries \$7.00 per year.

COSTUME CO. 31

Datum v oklepjanju n. pr. (March 31-20) poleg valjega imena in naslova poslani, da vam je s tem dnevom poteka naročnina. Ponovite je pravodobno, da se vam ne ustavi list.

RESNICA PRIHAJA NA DAN, KER JE RESNICA VEČNA.

Nekako sredi mesca aprila so poročali iz Kewaneeja, Ill., da so tam nastali stavkovni nemiri in da so bile tje odposlane na zahtevo šerifa vojaške čete, ker se je bati izredno resnih delavskih nemirov. Za vzrok so navedli, da je bil neki deputij udarjen z opeko po glavi, v resnici je pa bil samo opraskan, kar je lahko storil tudi kateri njegovih tovaršev, in da je nekdo delal strah nekemu stavkokazu, da je pred njim streljal z lovsko puško.

Poročilo je bilo tako nerodno sestavljen, da so uredniki delavskih listov sumili, da poročilo ne odgovarja resnici. Afera se je odigrala popolnoma drugače, kot so poročale razne tiskovne agencije velebizniškega časopisa in počakati je bilo treba originalnega glasila, da se je izvedela resnica.

Pri Walworth Manufacturing kompaniji je zastavljalo 3,600 delavcev in stavka je trajala že pet tednov. Župan James H. Andrews je ostal neutralen in se ni daj nahujskati od podjetnikov proti delavcem, ki so zastavali, da izvajajojo človeške razmere. Stavkarji so bili morni in policija ni našla najmanjšega vzroka, da nastopi proti njim.

Dne 6. aprila je prišel v mesto šerif Sam Wilson brez vedenosti župana in mestnih oblasti. Odprl je svoj glavnian v trgovski zbornici in pričel je s kampanjo za zlomljene stavke. Zaprisegel je okoli tri sto deputijev, večinoma biznismanov, katerim delavci nosijo denar v njih trgovine. Kadar delajo. Imenoval je deputijem tudi nekatere uslužence Walworth kompanije, ki so se okoli bahali, da življajojo uro strajkajočim delavcem.

Deputiji, zapriščeni po šerifu Wilsonu, so patruljali po mestu in so skoraj policijo spodili z uličnih hodiškov. Deputiji so bili težko oboroženi in nosili so lovsko puško z odrezanimi cevimi. Marširali so skozi mesto v oddelkih in vodili stavkokaze na delo in od dela. Bili so tako predrnji, da so šli na domove stavkarjev in prisili delavce in delavke, da so vstopili v avtomobil, nakar so jih odpeljali na delo v tovarno. Inzultirali so ženske in jih bili po obrazu. Govorili so najbolj umazan jezik vprito stavkarje in izvajali najbolj predzrne provokacije.

Serif in njegovi oboroženi podrepniki so se poslužili vsakega umazanega sredstva, da poženejo delavce in delavke nazaj v tovarno. Stavkarjem so grozili z zaporom in nasilno smrtno. Položaj je postal nevzdržljiv. Končno se je delavcem nit potrepljivosti pretrgala in zapodili so po cesti pretepače in podrepnike trgovske zbornice, ki so tekli, kar so jih nesle noge, dasiravno so bili tako težko oboroženi, kakor da gredo na medvedov lov. Deputiji so na tem begu oddali nekaj strelov, na srečo pa ni bil nihče zadet. Do bojev med strajkarji in stavkokazi ni prišlo. Zlasali so se le takrat, kadar so hoteli teroristi trgovske zbornice vdreti v domove meščanov.

Ti vltomi v domove meščanov so končno razpalili strasti, da so se teroristi zbaljili svojega početja in so bili v strahu, da se meščanom vtrga nit potrepljivosti in da poženejo teroriste trgovske zbornice iz mesta. V tem strahu so šerif Wilson, državni pravdnik Carl E. Melin in E. E. Baker, predsednik kewaneeške trgovske zbornice oddisali podžigajočo brzojavko governerju, v kateri so ga prosili, da odpšte nemudoma vojaške čete, ker je položaj postal nevaren.

Victor Oleander, tajnik "Illinojske delavake federacije", je takoj odposil protestno brzojavko proti pošljavitvi vojakov. Protestno brzojavko je posiljal tudi generalnemu adjutantu Dickinsonu.

Vojaki iz Kewaneeja so odšli. Ali afera uči, da trmo glavi podjetniki s pomočjo trgovskih zbornic in biznismanov terorizirajo mestne prebivalce ob času stavke, dokler ne razburijo prebivalcev, nakar prosijo za vojaško pomoč, ker se boje nemirov.

Zakaj se je sladkor podražil? — Kajne, neumno vprašanje! Lani v avgustu je bil na Kubi sladkor na prodaj v velikih zalogah. Prodajali so ga po šest in pol centov funt. Zdaj pa stane funt sladkorja od eden in dvajset centov naprej. Stalne cene za sladkorja ni.

In zakaj se je sladkor podražil tako visoko v enem letu? Ker je bila to volja neizprosnih profitarjev, ki so gospodarji nad sladkornem trgu.

INOZEMSTVO.**ENTENTA PRIJALALA RUSKE SOVJETE?**

Rim, 28. apr. — "Tribuna" poča, da so Lloyd George, Millerand in Nitti sklenili v San Remu, da se v splošnem obnove vojni z Rusijo.

ITALIJANSKI SOCIALISTI PROTESTIRAJO PROTI JAPONCEM.

Rim. — "Avanti" je pričel poziv socialistične stranke na italijanski proletarijat za protestne shode proti japanski invaziji Sibirije. Poziv se tudi glasi, da je evropska ententa ravno toliko kriva kot Japonska.

PREMIOVNO POGAJANJE MED FINSKO IN RUSIJO PRETRGANO.

Stockholm. — Pogajanja za premirje med Finsko in sovjetsko Rusijo so začasno pretrgana. Sovjetski delegat je zahteval, da se takoj otvor konferenca za mirnamesto za premirje, finski delegat pa nimajo oblasti, da bi sprejeli zahtevo.

REVOLUCIJA V Gvatemali je izvajala 800 žrtv.

San Salvador. — V zadnjem revolucioni v Gvatemali proti predsedniku Cabreru, ki je padel, je bilo ubitih 800 oseb.

Zeleniški nešreda v Indiji: 50 mrtvih.

Simla, Indija. — Zadnjo soboto sta trčila dva osobna vlaka bližo Moradabada, vzhodno od Delhija. 50 potnikov je bilo ubitih in 50 ranjenih.

Rdeča armada se blizi Japoncem v Sibiriji.

Harbin, Mandžurija, 22. apr. — Japoneci, ki osvajajo postaje kitajske železnice v severni Mandžuriji pod slepsko pretrevo, da "čuvajo Kitajsko boljševizma," pridejo kmalu v dotika s sovjetsko armado, ki šteje 40.000 mož in se ponika na 300 dolgi črti ob železničnem zapadno od tukaj na sibirsko-kitajski meji. Nedaleč v oddaju je pa veteranka peti rdeči armada s 175.000 možmi.

Rdeča armada bi bila lahko že napadla nekatere japonske čete, toda sovjetski poveljniki čekajo, da odidejo Čehi. Bojiščkiči vodili pomagajo Čehom, da se umaknejo, in prej v Vladivostok, ker ne marajo, da bi dali Japoncem posebno napad na Čehi. Kadar hkrati ne bo tujev v tej pokrajini, je skoraj gotovo, da bodo rdečete uničile Japonce v severni Mandžuriji.

Kdo dobi cerkev sv. Zofije v Carigradu?

Carigrad. — Monsignor Dorotej, patrijarh grške iztočne cerkve, je posiljal zadnji teden pismo vrhovnemu svetu v San Remu, v katerem protestira proti gibanju papeža v Rimu za kontrolo cerkve sv. Zofije v Carigradu. Patrijarh pravi, da je omenjena cerkev (ki je od leta 1442 turška moč) grška cerkev in vsleditega pripada Grkom.

Francoski rekonstruktori turško vas.

London. — Iz Carigrada javljajo, da so francoske čete v Mali Axiji rekonstruktori turško vas, katere so pre nekaj dnevi osvojili vasi Mustafa Kemal paša. Turški revolucionarji so prekinili promet na bagdadski železnici v Cileiji in v boju je bilo ubitih več italijanskih delavev, drugi pa Turki ujeli. Poročila o razdejanju grških vasi severno od Hadžina so neresnična.

Dve turški mirovni delegaciji v Parizu.

Carigrad. — Turčija bo morda imela dve mirovni delegaciji v Parizu, ko bo treba podpisati pogodbo z zaveznički dne 10. maja. Sultanova vlada pošlje svojo delegacijo, kateri bo načeloval Teyfik paša, nacionalci v Anatoliji so pa tudi sklenili poslati tri delegacije, ki bodo zastopali rebelno vlado ustaše Kemal paša v Angri. Rebelska delegacija odpotuje na nekem italijanskem parniku v Francijo, toda sultanovi pristaši upajo, da francoska vlada ne bo dovolila vstavljen izkrenanje na suhu.

Angloška delavska delegacija odpovala v Rusijo.

London. — Delegacija v angleške delavke in kongresne strokovnih unij je odpovala 27. aprila proti sovjetski Rusiji. Vlada je dala vsem delegatom praznik za vso Anglijo. Letos se potne liste do ruske meje. Dele-

gajo so: A. A. Pureel in Margaret Bondfield zastopata kongres strokovnih unij, Ben Turner, Robert Williams in gospa Snowden (soproga znanega socialističnega voditelja) zastopajo pa delavsko stranko. — Tom Shaw, poslanec v parlamentu, ki se mundi zdaj na Poljskem, se morda pridruži delegaciji v Revalu. Roden Buxton in dr. Haden Quest sta odsila kot gosta delegacije. Delegacije upajo, da se vrnejo pred letno konference delavske stranke v juniju, na kateri predloži poročilo o razmerah v sovjetski Rusiji.

CARRANZOVI PRISTAŠI BEŽE V JAUZI.

El Paso, Tex. — Veliko število vladnih uradnikov in pristašev predsednika Carranza je pribelalo sem iz Juareza okraj meje, ker se boje napada vatašev. Tukajšnji rebelni agentje so raznesli vest, da je vstaja izbruhnila v glavnem mestu države Civave. Daljejavajo, da vstasi pripravljajo napad na glavno mesto Meksika.

POLJAKI INVADIRALI UKRAJINO.

Varsava, Poljska, 28. apr. — Poljski generalni štab javlja, da so poljske čete pričele ofenzivo v Ukrajini in prodrlj 50 milij. Ofenziva je posledica pogodbne med poljsko vlado in Simonom Petrurom, da se upostavi "neodvisna" Ukrajina pod protektoratom Poljske.

SOVJETI VABILI DENIKINOVU ČETO, DA SE PRIDRUŽI RDEČI ARMADI.

Sebastopol, Rusija. — Sovjetska vlada v Moskvi je povabilo ostanke Denikinovih čet na Krim, da se pridružijo rdeči armadi in s tem bo rešeno vprašanje premirja in amnestije. Glavarji denikinov, tereških in kubanskih kozakov so apelirali na zavezničke, da se naj potegnjejo za nje pri boljševiški vladi, ker so že siti brezuspešnega bojevanja.

ZAVEŠNIŠKE MISIJE V ODESI.

Carigrad, 28. apr. — Zadnji teden je francoska topničarka "La Scarpe" obiskala Odeso, kjer se je izkrala francoska misija in zdaj se vrne pogajanja s sovjetskim komisarjem Davidovcem zaradi trgovskih zadev. Japonec, Čehoslovaki in Belgiji imajo tudi misije v Odesi in Nikolajevku, ki konfirirajo s sovjetti glede trgovine s sovjetsko Rusijo.

ZAVEŠNIŠKE MISIJE V ODESI.

Carigrad, 28. apr. — Zadnji teden je francoska topničarka "La Scarpe" obiskala Odeso, kjer se je izkrala francoska misija in zdaj se vrne pogajanja s sovjetskim komisarjem Davidovcem zaradi trgovskih zadev. Japonec, Čehoslovaki in Belgiji imajo tudi misije v Odesi in Nikolajevku, ki konfirirajo s sovjetti glede trgovine s sovjetsko Rusijo.

ZBOROVANJE OKSJEKTIVE MEDNARODNIH STROKOVNIH UNIJ.

Amsterdam. — Prva seja nove ekskektive Mednarodne zveze strokovnih unij se je vrnila 8. 9. in 10. aprila v tem mestu. Odborniki iz Anglike, Francije, Belgije, Svete, Norveške, Čehoslovaki in Holandijo so bili navzoči. Strokovne unije v južni Afriki so poslale prošnjo za vstop v Internaciona. Sklenjeno je bilo, da zvezza poslije delegacijo v spremstvu komisije lige narodov v sovjetsko Rusijo, da proniči ondotno razmerje. Ekskektiva je tudi sklenila, da se apelira na strokovne unije vseh držav, da se udeleže demonstracij na 1. maja za doseglo sprostevanje.

DEŽAVNI SENAT JE SPREJEL PREDLOGO DOVOLJUJOCO 275.000.000 DVO.

Boston, Mass. — Legislaturni senat je sprejel predlogo, ki dovoljuje, da se sme variti 275.000.000 dvo.

DOBER VSPEH PRIREDITVE JUGOSLOVANSKIH DRUŠTEV V NEW YORKU.

New York, N. J. — Veselica, katero so priredila skupna Jugoslavanska društva v New Yorku, N. J., v korist otrokom v Jugoslaviji, je izpadla neprizakovana dobro. Cistega dobitka te dobrodelne prireditve je bilo \$481.97, od katere vsote je odbran izročil "Jugoslovanskemu pomožnemu pomožnemu odboru" \$450.00 in ostala vsota je v oskrbi blagajnika prireditve.

PROFITARSTVO NA KRITIČNEM RESETU PRED JAVNOSTJO.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Continental Oil, 200 per cent;

United Fuel Gas, 200 per cent;

Ohio Fuel Supply, 100 per cent;

Nonquit Spinning Company, 100 per cent;

Amoskeag Cotton Manufacturing Company, 100 per cent;

Stutz Motors, 100 per cent;

Nashua Manufacturing Company, 100 per cent;

American Tobacco Security Company, 75 per cent;

Manomet Mills, 55-2-3 per cent;

Hood Rubber Company, 66-2-3 per cent;

Crucible Steel, 50 per cent;

Cleveland-Akron Bag, 40 per cent;

Autocar Company, 40 per cent;

John R. Thompson Company, 33 1/2 per cent;

St. Maurice Paper Co., 33 1/2 per cent;

F. W. Woolworth, 30 per cent;

Electric Welding v Bostonu, 2 per cent;

Delaware and Cleveland, 25 per cent;

Hawaiian Pineapple Company, 25 per cent;

DOPISI.

Breg pri Litiji, Slovenija. — Minulo je že par mesecev, ko sem se poslovil od Amerike in se izselil v Jugoslavijo, mojo staro domovino, v novo državo Jugoslavijo.

Marsikateri je gotova radoveden, kako je sedaj življenje v Jugoslaviji. Delaveci živijo tukaj slabše kot tigani. Promet je ves ustrezen, industrija tudi. Ni zaslužka, ni denarja. Obratujejo samo premogovniki v Zagorju, Terbovljah in Hrastniku, kjer pa ni prostora za vse delavce.

Kmetje živijo bolje, kot kdaj prej. Dolgo so poplačali, imajo lepe nadzolene kmetije, denarja in drugega blaga dovolj. Večina vsi kmeti so pristaši klerikalne stranke in držijo z duhovni- duhovni so pristaši kapitalistov in kapitalisti pa zatrĳajo u- hode delavce kolikor morajo. In potem naj pa delavstvo dobi svoje pravice. Ako se razmere za delavce ne spremenijo vsaj do jeseni, ne vem kaj bo, in se nče ne čudite, da pride ruska šiba nad te trote tukaj.

Rojaki, ki imate gunte tukaj, le pridite domov. Delaveci, ki mislite delati v tukajšnjih rudnikih, tovarnah ali slihop industriji, pa nikar. Ne. Tukajšnji dnevni za- služek za stare izčlene delavec je 15 kron. Druginja je pa tako, da dnevni zasluzek nikakor ne zadostuje za potrebsčine. Živili in sponem primanjkuje, tobaka, sladkorja in petroleja se ne dobi niti za denar.

Pozdrav vsem Slovencem širom Amerike. — John Okorn.

(Opomba upravnosti: — De- nar za naročino lista prejeli od g. Zakrajskega. List smo pošiljali na naslov: Velika Kostelnica Smartno pri Litiji. Sedaj smo na- slov premenili in bodoči list redno prejemam, ako bodo postne ra- znine redne).

Mill Iron, Mont. — Kot pov- sod, tako je tudi pri nas, dragi- na, pomanjkanje stavke, slab place in se več nadlog se potiske po dželi. Po mestih so starike ker plača, katero danes delavec dobiti "nikakor" ne zadostuje. Ravno tako je tudi z našimi ko- njami. Tudi ti so se organizirali, stopili v stavko in zmagali na celoti. Njih zahteva so bile štiri do pet ur delna na dan. Vzrok temu je kriza, katero imamo v ka- jenji farmarji male, nekateri pa skoraj nič in sedaj kupiti — je pa skoraj nemogoče vsled pretira- nescene, katero zahtevajo za kri- mo in žito. Koruza je poskočila na štiri dolarje sto funтов, morda 39 dolarjev tons, pšenica semenska do štiri do pet dollarjev bu- šelj, oves štiri dollarje bušelj, sto funtov moka sedem do osem dol- arjev, sto funtov krompirja šest dolarjev. Kje so pa se druge stvari. Potem ni čuda, da se en- konji zastrajkali vsled te nezno- sna draginje, saj bi tudi ljudje morali.

In to neznošno odiranje ljud- stva ho, dokler se delavec in far- mar ne združita in uredita sama distribucijo ali razdelitev živil. Kolikor časa bodo pa posredovali pri razdelitvi živilskih potreb- klin razni mešetarji, preknpe- valci in agenti, toliko časa bomo morali plačevati oderuške cene, kakoršne bodo oni narekovati.

Kakor se danes upravlja svet, ni farmarju in delavecu skoro več živeti. Farmar mora plačati žitno semo do štiri do pet dollarjev bušelj, namreč pšenico, v jeseni bo pa mogoče moral prodati po dolar 80 mogoče dva dollarja bu- šelj. Ravno isto žito, samo smleto, bo pa ubogi delavec moral plačati po sedem do osem dolarjev. Razlika bo le ta, da mesto riste pšenične moke, bo dobil vsakršno zmes. "Pa za delavca je vse dobro, saj boljega itak ni vreden", tako zabrusi kak mogo- te ubogemu revečuv obraz. Radi tega pa, delavev, ne ostani tem pijačkam v človeški podobi dol- žan, ampak stopi v zvezo s far- marji in z druženimi močmi na delo. Ne pozabi farmarja, ker ti moraš pomagati njemu in on ti bo tudi pomagal, kar bo koristilo o- bema.

Resnica je, da imajo slovenski delaveci dobre slovenske delav- ske časopise, v katerih je mnogo po- dučilnega in naprednega. V tem oziru ima delavec zaznamovati velik napredok, ima priliko za iz- obravo in boljšo bodočnost. Kje smo pa mi farmarji. Po pravici revečen, nikjer. Resnica je, da se večkrat kdo oglaši v kakem slo-

venskem listu, "najbolj pogosto v 'Prosvetu'", drugače smo pa po- polnoma nepoznani. Nimamo niti enega slovenskega farmarskega lista, niti revije ali kaj podobnega. Vzrokov za to ne bom iskal, naj bodo kjerkoli že. Priporočil bi pa, kot so se oglašili že neka- teri slovenski farmarji, da bi pri- čeli izdajati slovenski farmarji svoj strokovni list, vsaj mesec- nik, v katerem naj bi se razprav- jalo o umnem kmetijstvu in vsem, kar spada v to stroko in poleg tega naj bi list priušal po- dučilne članke o gospodarskih in političnih razmerah. To vse bi mnogo pripomoglo do večjega napredka slovenskih farmarjev.

Resnica je, da so s tem zvezane velike težkoči. Toda, kje pa niso? Vsak začetek je težak, toda s pogonom v vztrajnostjo se doseže vse. Vsled tega le brez strahu na delo in dosegli bomo to, po čemer vsi želimo, to je naš list "Kmetovalce" in z njim boljše čase, za boljšim časom pa zlato svobodo. — Anton Birtič.

Racine, Wis. — Ni še dolgo te- ga, ko smo čitali v "Prosvetu" članek, ki je bil povzet iz "Ap- peal to Reason", v katerem je bi- lo poročano, da so velepodjetniki določili miljardo dolarjev, da u- ničijo vse delavske organizacije in da zatrdijo delavsko gibanje. In ta denar je že pričel delovati.

Pojavile so se nekake plačane pričazni in pričeli so prihajati razni govorniki v tukajanje to- varne, ki obdržavajo shode v vse- ki tovarni po eno uro. Bossi pri- morajo si tehernega delavca, da se udeleži tega shoda in da postu- te podkupljene govornike, ki imatijo prazno slamo. Nadalje prihajajo v tovarne razni plača- ni agenti, ki kažejo s premikajo- čimi silkami razne naprave v to- varni, kako mora delavec delati, da pospeši produkcijo, in kako je mogoče delavec izrabiti zadnjo moč, v korištenju nenasitenega pro- fitarstva. Prvi govorniki, kričijo na vse glas, da kapital mora biti, da se pospešuje produkcija. Toda o veleprofitarstvu pa ne tr- hanejo niti besedil, in ne vzemajo nič za misel. — Drugi zoper- nastopajo s premikajočimi sil- kimi zelo rahlo in prijazno in dokazujejo, kako zelo so dobri naši pričeli tega shoda in da postu- te podkupljene govornike, ki imatijo prazno slamo. Nadalje prihajajo v tovarne razni plača- ni agenti, ki kažejo s premikajo- čimi silkami razne naprave v to- varni, kako mora delavec delati, da pospeši produkcijo, in kako je mogoče delavec izrabiti zadnjo moč, v korištenju nenasitenega pro- fitarstva. Prvi govorniki, kričijo na vse glas, da kapital mora biti, da se pospešuje produkcija. Toda o veleprofitarstvu pa ne tr- hanejo niti besedil, in ne vzemajo nič za misel. — Drugi zoper-

nastopajo s premikajočimi sil- kimi zelo rahlo in prijazno in dokazujejo, kako zelo so dobri naši pričeli tega shoda in da postu- te podkupljene govornike, ki imatijo prazno slamo. Nadalje prihajajo v tovarne razni plača- ni agenti, ki kažejo s premikajo- čimi silkami razne naprave v to- varni, kako mora delavec delati, da pospeši produkcijo, in kako je mogoče delavec izrabiti zadnjo moč, v korištenju nenasitenega pro- fitarstva. Prvi govorniki, kričijo na vse glas, da kapital mora biti, da se pospešuje produkcija. Toda o veleprofitarstvu pa ne tr- hanejo niti besedil, in ne vzemajo nič za misel. — Drugi zoper-

nastopajo s premikajočimi sil- kimi zelo rahlo in prijazno in dokazujejo, kako zelo so dobri naši pričeli tega shoda in da postu- te podkupljene govornike, ki imatijo prazno slamo. Nadalje prihajajo v tovarne razni plača- ni agenti, ki kažejo s premikajo- čimi silkami razne naprave v to- varni, kako mora delavec delati, da pospeši produkcijo, in kako je mogoče delavec izrabiti zadnjo moč, v korištenju nenasitenega pro- fitarstva. Prvi govorniki, kričijo na vse glas, da kapital mora biti, da se pospešuje produkcija. Toda o veleprofitarstvu pa ne tr- hanejo niti besedil, in ne vzemajo nič za misel. — Drugi zoper-

nastopajo s premikajočimi sil- kimi zelo rahlo in prijazno in dokazujejo, kako zelo so dobri naši pričeli tega shoda in da postu- te podkupljene govornike, ki imatijo prazno slamo. Nadalje prihajajo v tovarne razni plača- ni agenti, ki kažejo s premikajo- čimi silkami razne naprave v to- varni, kako mora delavec delati, da pospeši produkcijo, in kako je mogoče delavec izrabiti zadnjo moč, v korištenju nenasitenega pro- fitarstva. Prvi govorniki, kričijo na vse glas, da kapital mora biti, da se pospešuje produkcija. Toda o veleprofitarstvu pa ne tr- hanejo niti besedil, in ne vzemajo nič za misel. — Drugi zoper-

nastopajo s premikajočimi sil- kimi zelo rahlo in prijazno in dokazujejo, kako zelo so dobri naši pričeli tega shoda in da postu- te podkupljene govornike, ki imatijo prazno slamo. Nadalje prihajajo v tovarne razni plača- ni agenti, ki kažejo s premikajo- čimi silkami razne naprave v to- varni, kako mora delavec delati, da pospeši produkcijo, in kako je mogoče delavec izrabiti zadnjo moč, v korištenju nenasitenega pro- fitarstva. Prvi govorniki, kričijo na vse glas, da kapital mora biti, da se pospešuje produkcija. Toda o veleprofitarstvu pa ne tr- hanejo niti besedil, in ne vzemajo nič za misel. — Drugi zoper-

nastopajo s premikajočimi sil- kimi zelo rahlo in prijazno in dokazujejo, kako zelo so dobri naši pričeli tega shoda in da postu- te podkupljene govornike, ki imatijo prazno slamo. Nadalje prihajajo v tovarne razni plača- ni agenti, ki kažejo s premikajo- čimi silkami razne naprave v to- varni, kako mora delavec delati, da pospeši produkcijo, in kako je mogoče delavec izrabiti zadnjo moč, v korištenju nenasitenega pro- fitarstva. Prvi govorniki, kričijo na vse glas, da kapital mora biti, da se pospešuje produkcija. Toda o veleprofitarstvu pa ne tr- hanejo niti besedil, in ne vzemajo nič za misel. — Drugi zoper-

nastopajo s premikajočimi sil- kimi zelo rahlo in prijazno in dokazujejo, kako zelo so dobri naši pričeli tega shoda in da postu- te podkupljene govornike, ki imatijo prazno slamo. Nadalje prihajajo v tovarne razni plača- ni agenti, ki kažejo s premikajo- čimi silkami razne naprave v to- varni, kako mora delavec delati, da pospeši produkcijo, in kako je mogoče delavec izrabiti zadnjo moč, v korištenju nenasitenega pro- fitarstva. Prvi govorniki, kričijo na vse glas, da kapital mora biti, da se pospešuje produkcija. Toda o veleprofitarstvu pa ne tr- hanejo niti besedil, in ne vzemajo nič za misel. — Drugi zoper-

nastopajo s premikajočimi sil- kimi zelo rahlo in prijazno in dokazujejo, kako zelo so dobri naši pričeli tega shoda in da postu- te podkupljene govornike, ki imatijo prazno slamo. Nadalje prihajajo v tovarne razni plača- ni agenti, ki kažejo s premikajo- čimi silkami razne naprave v to- varni, kako mora delavec delati, da pospeši produkcijo, in kako je mogoče delavec izrabiti zadnjo moč, v korištenju nenasitenega pro- fitarstva. Prvi govorniki, kričijo na vse glas, da kapital mora biti, da se pospešuje produkcija. Toda o veleprofitarstvu pa ne tr- hanejo niti besedil, in ne vzemajo nič za misel. — Drugi zoper-

nastopajo s premikajočimi sil- kimi zelo rahlo in prijazno in dokazujejo, kako zelo so dobri naši pričeli tega shoda in da postu- te podkupljene govornike, ki imatijo prazno slamo. Nadalje prihajajo v tovarne razni plača- ni agenti, ki kažejo s premikajo- čimi silkami razne naprave v to- varni, kako mora delavec delati, da pospeši produkcijo, in kako je mogoče delavec izrabiti zadnjo moč, v korištenju nenasitenega pro- fitarstva. Prvi govorniki, kričijo na vse glas, da kapital mora biti, da se pospešuje produkcija. Toda o veleprofitarstvu pa ne tr- hanejo niti besedil, in ne vzemajo nič za misel. — Drugi zoper-

nastopajo s premikajočimi sil- kimi zelo rahlo in prijazno in dokazujejo, kako zelo so dobri naši pričeli tega shoda in da postu- te podkupljene govornike, ki imatijo prazno slamo. Nadalje prihajajo v tovarne razni plača- ni agenti, ki kažejo s premikajo- čimi silkami razne naprave v to- varni, kako mora delavec delati, da pospeši produkcijo, in kako je mogoče delavec izrabiti zadnjo moč, v korištenju nenasitenega pro- fitarstva. Prvi govorniki, kričijo na vse glas, da kapital mora biti, da se pospešuje produkcija. Toda o veleprofitarstvu pa ne tr- hanejo niti besedil, in ne vzemajo nič za misel. — Drugi zoper-

nastopajo s premikajočimi sil- kimi zelo rahlo in prijazno in dokazujejo, kako zelo so dobri naši pričeli tega shoda in da postu- te podkupljene govornike, ki imatijo prazno slamo. Nadalje prihajajo v tovarne razni plača- ni agenti, ki kažejo s premikajo- čimi silkami razne naprave v to- varni, kako mora delavec delati, da pospeši produkcijo, in kako je mogoče delavec izrabiti zadnjo moč, v korištenju nenasitenega pro- fitarstva. Prvi govorniki, kričijo na vse glas, da kapital mora biti, da se pospešuje produkcija. Toda o veleprofitarstvu pa ne tr- hanejo niti besedil, in ne vzemajo nič za misel. — Drugi zoper-

nastopajo s premikajočimi sil- kimi zelo rahlo in prijazno in dokazujejo, kako zelo so dobri naši pričeli tega shoda in da postu- te podkupljene govornike, ki imatijo prazno slamo. Nadalje prihajajo v tovarne razni plača- ni agenti, ki kažejo s premikajo- čimi silkami razne naprave v to- varni, kako mora delavec delati, da pospeši produkcijo, in kako je mogoče delavec izrabiti zadnjo moč, v korištenju nenasitenega pro- fitarstva. Prvi govorniki, kričijo na vse glas, da kapital mora biti, da se pospešuje produkcija. Toda o veleprofitarstvu pa ne tr- hanejo niti besedil, in ne vzemajo nič za misel. — Drugi zoper-

nastopajo s premikajočimi sil- kimi zelo rahlo in prijazno in dokazujejo, kako zelo so dobri naši pričeli tega shoda in da postu- te podkupljene govornike, ki imatijo prazno slamo. Nadalje prihajajo v tovarne razni plača- ni agenti, ki kažejo s premikajo- čimi silkami razne naprave v to- varni, kako mora delavec delati, da pospeši produkcijo, in kako je mogoče delavec izrabiti zadnjo moč, v korištenju nenasitenega pro- fitarstva. Prvi govorniki, kričijo na vse glas, da kapital mora biti, da se pospešuje produkcija. Toda o veleprofitarstvu pa ne tr- hanejo niti besedil, in ne vzemajo nič za misel. — Drugi zoper-

nastopajo s premikajočimi sil- kimi zelo rahlo in prijazno in dokazujejo, kako zelo so dobri naši pričeli tega shoda in da postu- te podkupljene govornike, ki imatijo prazno slamo. Nadalje prihajajo v tovarne razni plača- ni agenti, ki kažejo s premikajo- čimi silkami razne naprave v to- varni, kako mora delavec delati, da pospeši produkcijo, in kako je mogoče delavec izrabiti zadnjo moč, v korištenju nenasitenega pro- fitarstva. Prvi govorniki, kričijo na vse glas, da kapital mora biti, da se pospešuje produkcija. Toda o veleprofitarstvu pa ne tr- hanejo niti besedil, in ne vzemajo nič za misel. — Drugi zoper-

nastopajo s premikajočimi sil- kimi zelo rahlo in prijazno in dokazujejo, kako zelo so dobri naši pričeli tega shoda in da postu- te podkupljene govornike, ki imatijo prazno slamo. Nadalje prihajajo v tovarne razni plača- ni agenti, ki kažejo s premikajo- čimi silkami razne naprave v to- varni, kako mora delavec delati, da pospeši produkcijo, in kako je mogoče delavec izrabiti zadnjo moč, v korištenju nenasitenega pro- fitarstva. Prvi govorniki, kričijo na vse glas, da kapital mora biti, da se pospešuje produkcija. Toda o veleprofitarstvu pa ne tr- hanejo niti besedil, in ne vzemajo nič za misel. — Drugi zoper-

nastopajo s premikajočimi sil- kimi zelo rahlo in prijazno in dokazujejo, kako zelo so dobri naši pričeli tega shoda in da postu- te podkupljene govornike, ki imatijo prazno slamo. Nadalje prihajajo v tovarne razni plača- ni agenti, ki kažejo s premikajo- čimi silkami razne naprave v to- varni, kako mora delavec delati, da pospeši produkcijo, in kako je mogoče delavec izrabiti zadnjo moč, v korištenju nenasitenega pro- fitarstva. Prvi govorniki, kričijo na vse glas, da kapital mora biti, da se pospešuje produkcija. Toda o veleprofitarstvu pa ne tr- hanejo niti besedil, in ne vzemajo nič za misel. — Drugi zoper-

nastopajo s premikajočimi sil- kimi zelo rahlo in prijazno in dokazujejo, kako zelo so dobri naši pričeli tega shoda in da postu- te podkupljene govornike, ki imatijo prazno slamo. Nadalje prihajajo v tovarne razni plača- ni agenti, ki kažejo s premikajo- čimi silkami razne naprave v to- varni, kako mora delavec delati, da pospeši produkcijo, in kako je mogoče delavec izrabiti zadnjo moč, v korištenju nenasitenega pro- fitarstva. Prvi govorniki, kričijo na vse glas, da kapital mora biti, da se pospešuje produkcija. Toda o veleprofitarstvu pa ne tr- hanejo niti besedil, in ne vzemajo nič za misel. — Drugi zoper-

nastopajo s premikajočimi sil- kimi zelo rahlo in prijazno in dokazujejo, kako zelo so dobri naši pričeli tega shoda in da postu- te podkupljene govornike, ki imatijo prazno slamo. Nadalje prihajajo v tovarne razni plača- ni agenti, ki kažejo s premikajo- čimi silkami razne naprave v to- varni, kako mora delavec delati, da pospeši produkcijo, in kako je mogoče delavec izrabiti zadnjo moč, v korištenju nenasitenega pro- fitarstva. Prvi govorniki, kričijo na vse glas, da kapital mora biti, da se pospešuje produkcija. Toda o veleprofitarstvu pa ne tr- hanejo niti besedil, in ne vzemajo nič za misel. — Drugi zoper-

nastopajo s premikajočimi sil- kimi zelo rahlo in prijaz

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

38 DNI.

Belgrad 26. marca.
38 dni se drži že vladu Protiče Koroščeva, ki je slovesno povod zatrjevala ob prevzemu vladnih poslov, da takoj odstopi, — ako ne bo mogla delati s parlamentom.

No — in kako je! Vlada Protiče Koroščeva nima večine, nima niti kvorum. Doslej se je tolažilo javnost s tem, da se je iz vladnih ustanko: neopredeleni poslanec Smolaka, Benjanin, Trinajstič itd. bodo podpirali vlado... Reso tudi ti poslanci omogočili parat za silo "kvorum" — ali se dan po tudi ti izjavili: Protiče Koroščevi vladu nobenega kvoruma več!

V sredini seje je to oficijelno povedal g. Pečič in posledica je bila, da je sam minister Trifunovič izjavil, da ni kvoruma in stariradikale Ceda Kostić je tudi jokal, da ni kvoruma in da zato ni treba štetja...

Protič pa se še drži. Nekateri pravijo, da se sedaj drži še vlade kot klop kože g. Koroščeve, ki se slično boji konca glorie. Protiču je namreč v sredo ponoči umrl žena Jelisava, vsele cesar je že nekaj dni odtegnjen od političnega dela.

Bliža se konec vlade Protiče Koroščeve. A kaj vidimo? — Ali se spominjate, kako so "Slovenec" in "Večerni List" in njima podobni žurnali lagali o novih imenovanih uradnikov — takrat, ko je imelo demisjonirati Davidovičev ministrstvo? Gotovo je še Vasim čitateljem znana ta ostudna pisava. Veste tudi, da ni bilo vse mirev. Sedaj pa? Včeraj je podpisala prvega vladnega regent velike ukaze, in sicer: velik ukaz, s kojim se premeščajo novčne in na novo postavljajo velikansko število vladnih pristalcev za uradnike v diplomatski službi. Bosanski hofrat Cerovič je imenovan — za generalnega konzula na Dunaju. Pasicev sin, Radomir Pasic, ki ni dovril nobene kole in je znani iz grde platiške afere, pa je imenovan za tajnika četrtega razreda...

Vpraskali bi samo gosp. Koroščev in njegove žurnale, kako morejo

opraviti tako — korupejo in tako razispanje državnega denarja?

Izšel je tudi ukaz, ki ga je predložil regentu v podpis notranji minister g. Marko Trifkovič, s katerim se 34 srečkih načelnikov premesti, nekateri tudi se povrašajo v večje range... Kakor pred volitvami... Korosec seveda v tem redno delo...

Prav zanimivo je še tole: V dobrbi, ko nam vsem majnka moke, trdi koruzne, je Protiče Koroščeva vladu ratificirala trgovinska pogodba — z Madžarsko, z ono Madžarsko, ki mori in ubija vse, kar ni po godu belemu teroru. Po tej trgovinski pogodbi daje naša država Madžarski: 4500 vagonov kruze iz živete leta 1919. — 250 vagonov řižola — 500 vagonov pšenice, ki se morajo dati do 15. maja 1920 — 300 svini. Vlada izjavlja v pogodbi — da bo, ako se razume, da tudi dela osobje v tem podjetju po 10 do 12 ur namesto po osem ur, kar naj oblast vzame na znanje.

Obojeni mesarij. — Ker so mese prodajali po 28—30 K. je verižniški urad obsodil več mesarjev z občutnimi globami in kaznimi.

Ljubljanski kruh. — Zopet se porajajo razmere, kakor so bile v zadnjih vojnih letih. Kakšen kruh iz mestne pekarni v Gradisču so primorani uživati revni sloji, ki komaj zmorcejo kupiti omejeno množino črnega kruha, o helem misliti ne smejo, je naravnost žalostno. Če smo že moralni med vojno uživati tak kruh, ga sedaj vsekakor ne bi bilo treba. Žitnica srednje Evrope, dežela, kjer se cedi med in mleko... tvoje prehvalstvo danes strada kruha!

Obojena mlekarica. — Mlada Marija Mojščenec iz Sostrega je bila obsojena na 300 K globe in 3 dni zapora zaradi navijanja cemlku. Izjavila je, da ne plača pač pa raje sedi!

Zaplenili so nekemu Bosanev. — Tu v parlamentu se živahnopravljajo o izidu volitev na Hrvatskem. "Slovenec" in "Večerni Lisi" sta pisala o veliki zmagi klerikalcev v Tovarniku (v Sremu). Informirali smo se. Vse zlazano. V Tovarniku je bilo izvoljenih 12 odbornikov, od teh priprave sedem socialističnih demokratov, pet demokratov. Klerikalcom noben... Zlagali so se... In ljudje so brali — verjeli.

Kako stedi ljubljanski potkratni milijonar? — Firma Koričnik je znana. Kdo kdo koncesije ima in naklonjena mu je oblast in občinstvo, dasi tega ne zaslubi. Potleg tega imam že veleposest. Ne

davno je imelo natakarško delavo mezdno gibanje. A gospod Koričnik je kunština glava, pa si je misil, dajmo zametiti moško osobje z ženskim, ker ženske bolj všečejo goste in glavno pa zaradi tega, ker jim lahko plača pad kromie manj. Izgovorjava se tudi z tem, da mu je policija pregnala verižnike, ki jih je bilo prej vedno mnogo pri Slonu, zdaj pa je treba drugače privabiti goste. Tu gre torej za izkoričenje ženskega delavstva na način, ki milijonarju ni potreben, na eni strani, na drugi pa za zlorabo žensk kot vaba. Vrhutega pa tudi dela osobje v tem podjetju po 10 do 12 ur namesto po osem ur, kar naj oblast vzame na znanje.

Obojeni mesarij. — Ker so mese prodajali po 28—30 K. je verižniški urad obsodil več mesarjev z občutnimi globami in kaznimi.

Ljubljanski kruh. — Zopet se porajajo razmere, kakor so bile v zadnjih vojnih letih. Kakšen kruh iz mestne pekarni v Gradisču so primorani uživati revni sloji, ki komaj zmorcejo kupiti omejeno množino črnega kruha, o helem misliti ne smejo, je naravnost žalostno. Če smo že moralni med vojno uživati tak kruh, ga sedaj vsekakor ne bi bilo treba. Žitnica srednje Evrope, dežela, kjer se cedi med in mleko... tvoje prehvalstvo danes strada kruha!

Obojena mlekarica. — Mlada Marija Mojščenec iz Sostrega je bila obsojena na 300 K globe in 3 dni zapora zaradi navijanja cemlku. Izjavila je, da ne plača pač pa raje sedi!

Zaplenili so nekemu Bosanev. — Tu v parlamentu se živahnopravljajo o izidu volitev na Hrvatskem. "Slovenec" in "Večerni Lisi" sta pisala o veliki zmagi klerikalcev v Tovarniku (v Sremu). Informirali smo se. Vse zlazano. V Tovarniku je bilo izvoljenih 12 odbornikov, od teh priprave sedem socialističnih demokratov, pet demokratov. Klerikalcom noben... Zlagali so se... In ljudje so brali — verjeli.

Pogon v Mestnem logu. — Podeljšem čas je ljubljanska poljija zopet preiskala nočna stanovanja po supah v Mestnem logu. Prijela je nekaj, madih delavev, od katerih nekateri so brez vsakega stanovanja, cerudi zapleneni. V stanovanjskih stiskih hodijo prenočevati — v knape.

Boj za jajce v Metliki. — Prijeli smo: Ko sem se petjal 23. 1. in 15. 2. Crničnik proti Ljubljani, je bilo med potniki zelo mnogo ljudi, ki so se vrnili z mimočinko, sejmo te je bit voz 8. razreda poln kramerskih pritljage, največki kušči,

Zenice so pripovedovalo, da je imelo hudo boj za jajce. Štiri ženske so imele štiri kosare, v vsaki kosari več kot 400 jajce. To jim je redar vse zaplenil. One so ga obkolile in zahtevalo kosare z jajci nazaj ter je držala vsaka svojo kosaro. Redar jim je zagrozil, da bo strejal, nakar so mu ženske odgovorile, da imajo tudi one orloge. Redar je nato ženskam puštil kosare, napojniene z jajci, in je arretiral nekega moškega, ki se je potegoval za ženske. Te so a retrancemu sledile do občinske hiše v mestu in zahtevalo, da se arretiranec, kar se je zadržal, ker ni bil povoden, da bi moškega pridržali.

Velika tihotapska družba. — V Skofiji Loki so v nedeljo, 25. 1. m. ob po 1. zjutraj zaseličili več tihotapsko družbo, ki je nameravala preko Poljanske doline izhlapati velike količine cigaretnega tobaka. Organa centralnega verižnega prada, policijska agencija Nardin Josip in Zubin Marko sta jih zaseličili in jim zaplenili skupaj 2000 zavitkov, za katere so pisanči tihotapei v Ljubljani 7 K za zavitek. V nedeljo zjutraj so jih potem s prvim vlakom pripeljali v Ljubljano. Tobaka je bilo za mal vožiček. Bila je v resnici celotna tobacna zaloga. Ker so bili tihotapei tudi brez potnih dokumentov, so jih vse hkrati policijsko kaznovali zaradi prestopka po zakonu 4. naredbe celotupne delovne vlade z dne 10. januarja 1919. Zaradi tega prestopka so bili obsojeni: Peter Skočir iz Volčega pri Tolminu na 300 K celote ali 15 dni zapora. Anton Bratnič iz Čepovana na 200 K ali 10 dni. Ciril Folšak iz Trebuščke pri Gorici na 300 K ali 15 dni. Franja Blažič iz Vedrižana na 300 K ali 15 dni. Ignacij Tilinger iz Kostnika na 100 K ali pet dni zapora. Tobak so jim zaplenili. Imajo izgube okoli 15.000 K. S finančno imajo tudi sitnosti.

Zaplenila princ Mirka Ormogorskega na dražbi prodana. — Prince Mirka Ormogorskog je, kakor je znano, leta 1917 umrl v nekem sanatoriju na Dunaju. Ko je bil sebitiv, je vložila neka Dunajčanka Natalija P. tožbo proti njemu za priznanje lastovstva. Njena mati je bila svoje dni sobarica pri Mirkovi ženi. Prince Mirku je stopil z njim v ljubljavno razmerje in pred tega razmerja je bila imenovana Natalija. Preden je bil proces radi občetovani končan, je prince Mirka umrl in tožba je na to tekla proti pričetki zapuščinskemu masu. Obravnavu se je vrsila pred domačim sodiščem, ki je razsodilo, da je prince Mirku v resnici obtožen z lastovanjem. Sporočili mu imajo zelo važne stvari iz stare domovine o njegovem hčerki Obra Štajner iz vase Toplice. Po sta Šmarjeta, na Dolenjskem. Ujedino prosim vse cenjene rokete, kdo ve naši naslove, naj mi to sporoči. Ako boste pa same čitali to oglas, naj se mi nemudoma prijavite na moj naslov: Anton Klobučar, P. O. Box 172, Diamondville, Wyo.

PROŠNJA. — Mary Cetin, rojena Klobučar, želi izvesteti, kje se nahaja njen stric Ignacij Klobučar, ali pa Jerman, s katerim se je nahajal v Sheboygan, Wis., in pozneje v Pensilvaniji. On je osejen in njenega imajo nič otroki v družini. Nadalje želim izvestiti, kje se nahaja Florijan Wiant, v Združenih državah se nahaja že nad deset let, živel je v Sheboygan, Wis., in v Pensilvaniji. Sporočili mu imamo zelo važne stvari iz stare domovine o njegovem hčerki Obra Štajner iz vase Toplice. Po sta Šmarjeta, na Dolenjskem. Ujedino prosim vse cenjene rokete, kdo ve naši naslove, naj mi to sporoči. Ako boste pa same čitali to oglas, naj se mi nemudoma prijavite na moj naslov: Anton Klobučar, P. O. Box 172, Diamondville, Wyo.

MORRISON HOTEL. — 23 S. Clark Street.

POTREBUJEMO

dekleta in dekletki, kratek

delovni čas, prijazni kraj, plača

po \$42.50 mesečno in stanovanje, hrane in perilo. Oglasite se pri: Arthur E. Webb, 3026 San G

ifornia Apartment Hotel.

POTREBUJEMO

MOŽKE DELAVCEV pri izdelovanju

klubs in salone. Dobra plača,

stalno delo, možnost za napred

ek. Oglasite se pri: Anton Klobučar, P. O. Box 172, Diamondville, Wyo.

AGAR PROVISION CO.

BOLHESIENO

310 N. Green Street.

POTREBUJEMO

DEKLETA pri izdelovanju kluba.

Dobra plača, stalno delo.

Oglasite se pri ali v

MORRISON HOTEL:

23 S. Clark Street.

POTREBUJEMO

ČLOVEKA za umivanje posode

v pralnici. Dobra plača in hrana.

Oglasite se pri ali v

AGAR PROVISION CO.

310 N. Green Street.

POTREBUJEMO

DOBRO ZDRAVJE ZA DEDKE IN

LAHKO DOBITSI V AMERIKO.

Primerjene postave ostanejo

še smeraj v veljavni kot pred vjeno.

Svojo rodbino lahko dobite v Ameriko. Podpisani vam bo dal

navodila, kako dobiti v kraju potne liste. Pišite, ali se pa obenem

obrneti na znanega rojaka Matija Skender, Javnega Notarja,

5227 Butler Street, Pittsburgh, Pa. On Vam bo stvar uredil in

pojasnil. (Adv.)

PRIDITE K NAM PREDNO

KUPITE DRUGJE.

NA PRODAJ

vodovodne hiše potrebčine, umi-

valnički, kuhinjski kotli, za nizke

ali visoke zahode, papir za streho,

razne mešane barve, po nizki ceni.

Vprašajte pri:

A. MESSE SONS,

2426 W. Lake Street,

Tel. SEELEY 3513. Chicago, Ill.

(Adv.)

POTREBUJEMO

DELAVCE za delo pri drill-pre-

sah in strojih za navijače. Oglasi-

te se pri:

National Stamping Elec. Work

424 S. Clinton St.

POTREBUJEMO

DELAVCE za delo pri pločevini

lotanju, ter za spljočna dela. Do-

bro delo in plača.

National Stamping Elec. Work

424 S. Clinton St.

POTREBUJEMO

DELAVCE za delo pri pločevini